

Uvod v Elektrotehniko

Zgodovinski razvoj elektrike

- leta 600 pr. n. št. pričajo, da je bila elektrika znana starim Grkom
- Jantarno palico podrgnejo s krznom, palica privlači krzno
- »Bagdadska baterija« l. 250 pr. n. št. spominja na elektrokemijsko celico
- Edison je v kampanji promoviral tudi električni stol kot metodo usmrtitve.

Področja uporabe električne energije

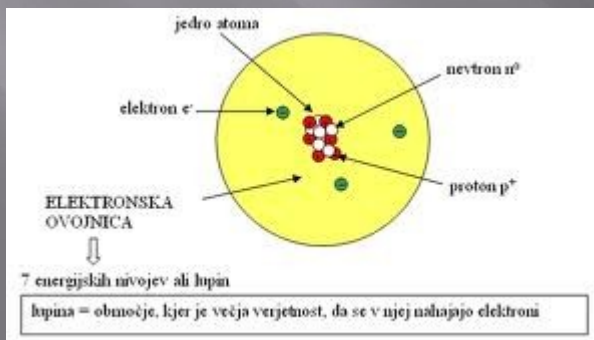
- Gospodinske aparate
- Delovne stroje
- Računalnike in drugo opremo.
- Razsvetljavo (luči)
- ...

Vam elektrika spravlja lase pokonci?

Kaj je elektrika (zgradba atoma)

- Atom je zgrajen iz pozitivnega in negativnega naboja. Zgradba snovi vpliva na prevodnost materialov. Prevodniki so npr. voda, kovina; izolatorji pa npr. les, umetne mase...
- Električni tok (I) je urejeno gibanje prostih elektronov.

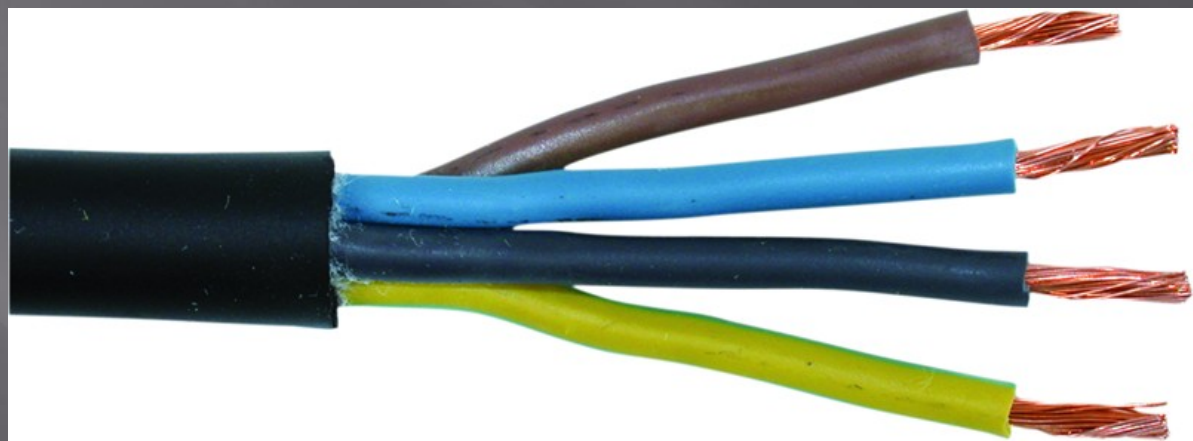
Sestavni deli elekričnega kroga

- upori, kondenzatorji, stikala, transformatorji in žarnice.
- Elektronska vezja vsebujejo aktivne sestavine, običajno polprevodnike.

Prevodniki in Izolatorji

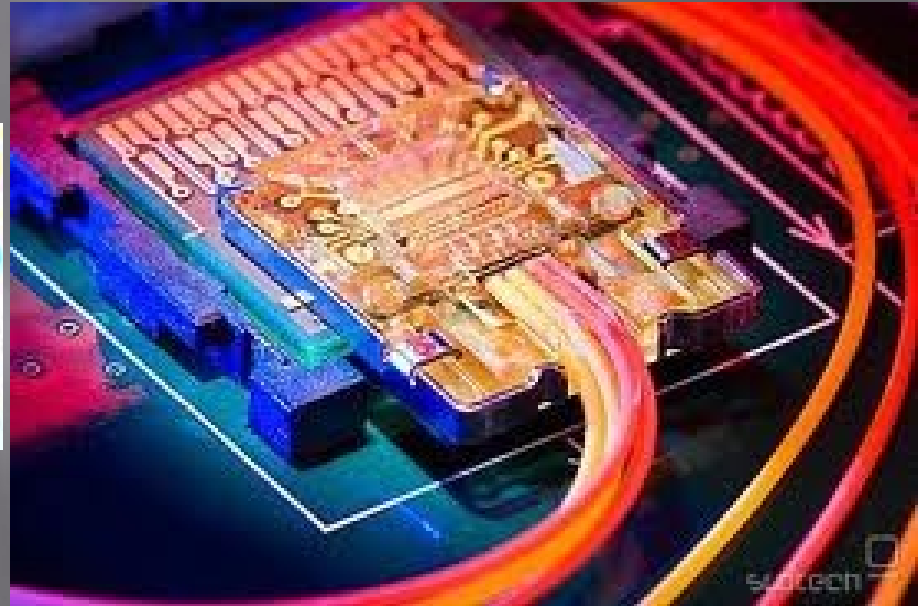
- Prevodniki so snovi, ki prevajajo elektriko.
- Električni izolator je snov, ki ne prevaja oziroma slabo prevaja električni tok

Ele. Napeljave v stanovanju - hiši

Vodniki

- Ozemljitev
- Ničelni vodnik
- Fazni vodnik
- Fazni vodnik

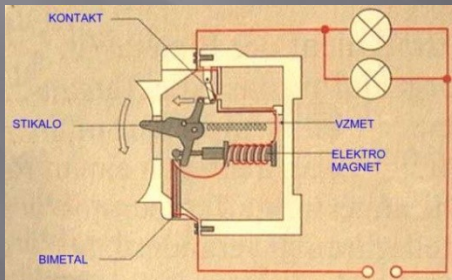

- Najpogostejši material za vodnike je baker in aluminij, ki sta dobra prevodnika.

Varovalke

- Naloga varovalk je prekiniti pretok električne energije pri prekoračitvi določenih vrednostnih mej, preprečiti požar na kabljih pri preobremenjenih električnih napravah in zmanjšati nevarnost za uporabnike.
- Varovalke v keramičnem ohišju valjaste oblike vsebujejo tanko žičko, ki se pri višji jakosti toka, kot je bil predstavljen, no stali in ta električni

Fid stikalo

- FID stikalo prekine povezavo z električnim omrežjem, ko električni tok preseže mejno vrednost. Običajna občutljivost FID stikal je pod 0,03 A
- FID stikalo je zgrajeno tako, da zazna, da je zaradi okvare ali nepravilnega ravnanja stekel električni tok po "napačni" poti in delčku sekunde izklopi električno omrežje.

Viri električne energije

Elektrarne na veter

- Izkoriščanje energije vetra je mogoče s pretvarjanjem energije vetra v električno energijo s pomočjo vetrnic, ki poganjajo električni generator.
- Potreben je dovolj stalen in močan veter.
- Najprimernejše lokacije so: gorski grebeni, doline, morje.
- Okolju zelo prijazne.
- Izkoristek približno 20% - 30%

ZGRADBA VETRNE ELEKTRARNE

• Vetrna elektrarna je sestavljena :

Propelerja

Mehanskega prenosa

Generatorja

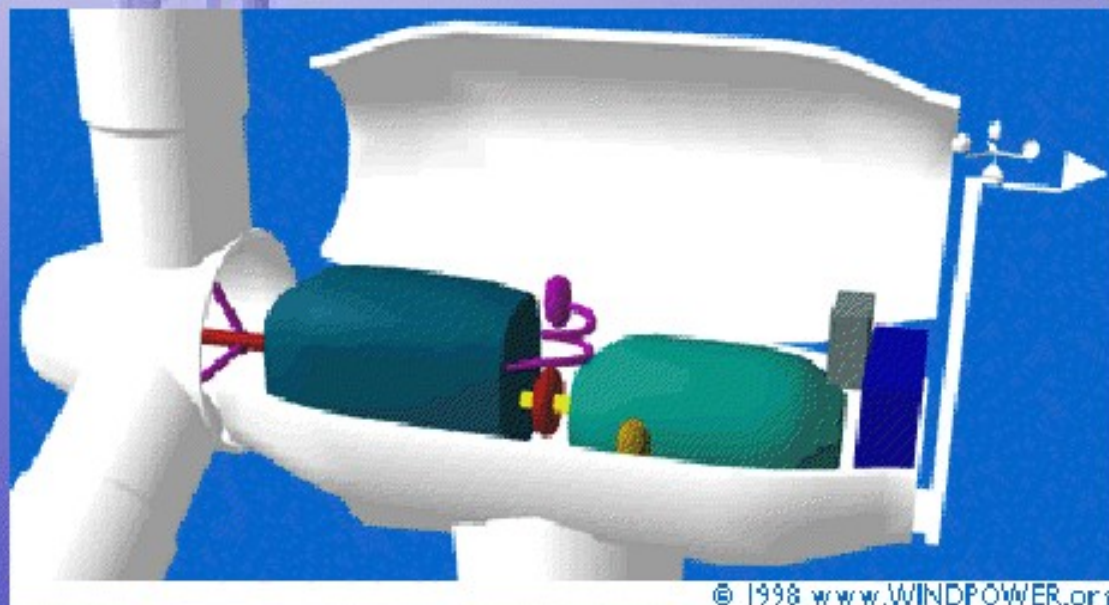
Hladilnega sistema

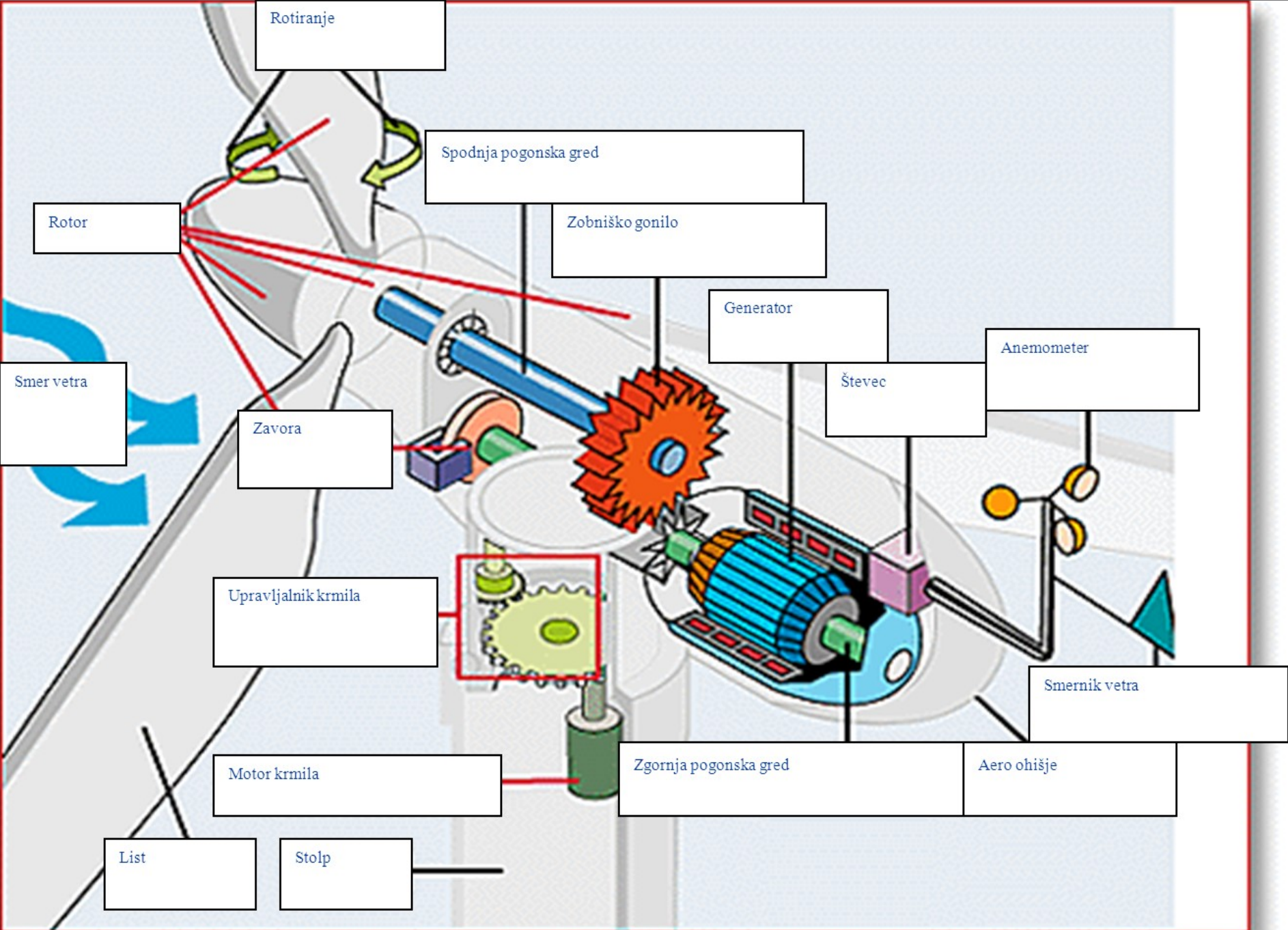
Zavornega sistema

Stolpa

Čeljustnega sistema

Anemometra

Opis

- Vsaka vetrna turbina (vetrnica) naj bi bila nameščena na betonskem temelju 200 m³, stolpu višine 55 m in premera 3 m, teže 58 t, na vrhu katerega se vrti trikraki rotor premera 52 m teže 10t in generator 22 t. Skupna višina vetrne turbine tako znaša 82 m in teže 90 t, kar ustreza višini 30-nadstropne stolpnice. (Za primerjavo, oddajnik, antena pri Obč 54m.)

Viri

<http://sl.wikipedia.org/wiki/Elektrika> - zgodovina elektrike, kaj je elektrika

<http://www.fiz.e-va.si/lessons/213/> - električni krog

<http://elektrotehnika.wikispaces.com/Prevodniki+in+izolatorji> - prevodniki in izolatorji

<http://ro.zrsss.si/~puncer/elektrika/vodniki.html> -vodniki

<http://ro.zrsss.si/~puncer/elektrika/varovalke.html> -varovalke

<http://ro.zrsss.si/~puncer/elektrika/fid.html> -fid stikalo

<http://www.vetrne-elektrarne.si/> -elektrarne na veter